

VILHELMINA KOMMUN
Kommunfullmäktiges
sammanträde

Sammanträdesdatum
2021-10-25

Kommunfullmäktiges sammanträde 2021-10-25

Bilagor till ärende 12-16

Barn och Unga

2021-06-07

Resurser kopplat till förslag

Stadium	Åtgärd	Resurs Skola	Resurs IFO	Resurs Region
Förskola	BHT(Barn Hälso Team)	50% Sped 50% Logoped	50% Socialpedagog	10% Psykolog 20% BVC Sköterska
Förskola	Familjerådgivning		10%	
Förskola	Logoped			
Låg/Mellan	Utökad kuratorresurs	100%		
Låg/Mellan	Familjerådgivning		10%	
Låg/Mellan	Stöd Primärvården			50%Psykolog 30%Kurator (finns 70% ger heltid)
Högstadiet	Åtgärder Frånvaro		30%	
Högstadiet	Stöd Primärvården			Se Låg Mellan
Summerat		200%	100%	110%

Förskolan

Inventering förskolan:

Hur många resurser har ni (personal som är anställda för en eller flera elever/barn)?

Skogsbacken: 1, 25 heltid

Norrskenet: 50%

Regnbågen: 1 heltid

Sagobacken: 2,8 heltid

Hur många specialpedagoger har ni?

1, 5 heltid

Volgsjö

Hur många assistenter har ni (personal som är anställda för en eller flera elever/barn)?

-Studiehandledare F-6: 2,0 tjänst (Elever med kursplan svenska som andraspråk och studiehandledning)

-Assister/pedagogisk resurs: Hela läsåret f-6: 5,9 tjänst, Utöver detta har extra resurser satts in periodvis (f-6): omräknat på helår ca: 1,5 tjänst, Särskolan: 3,5 tjänst

Hur många specialpedagoger har ni?

Antal specialpedagoger 2,0 (från hösten 1,8)

Vilka ingår i er elevhälsa?

2,0 specialpedagoger (från hösten 1,8), 3,6 speciallärare, 1,1 skolsköterska (1,3 från hösten), 2,0 kurator (varav 1,0 extrainsatt 12 april-15 juni), skolpsykolog

Hur är era/er särskilda undervisningsgrupp formad med personal och profession?

Har för närvarande ingen särskild undervisningsgrupp, däremot elever som får enskild undervisning.

Vilken organisation har ni i grundskolan?

Grundskolan är samlad, så låg- mellan- och högstadiet finns här på Volgsjö. Vi har två klassrum till förfogande.

· 2,0 lärtjänster (för närvarande 1,8), 3,5 assistenter

Finns det andra funktioner hos er som jobbar specifikt med målgruppen "i behov av stöd"? (Trygghetsteamet?)

Trygghetsteamet jobbar dels med att stötta enskilda elever, men även med främjande och förebyggande insatser gällande trivsel och trygghet. De utreder allvarliga kränkningar, ordnar möten med berörda, formulerar handlingsplaner och har uppföljningar.

Idag har vi 2,65 trygghetsvårdare men av dessa jobbar ca 1,4 med individuellt elevstöd.

Finns det anställningar som betalas av statsbidrag eller andra former av bidrag i personal som jobbar med målgruppen?

Vi har 3 st extratjänster här. De stöttar elever både i klassrummet och på skolgården, men inte specifikt elever i behov av särskilt stöd, utan alla.

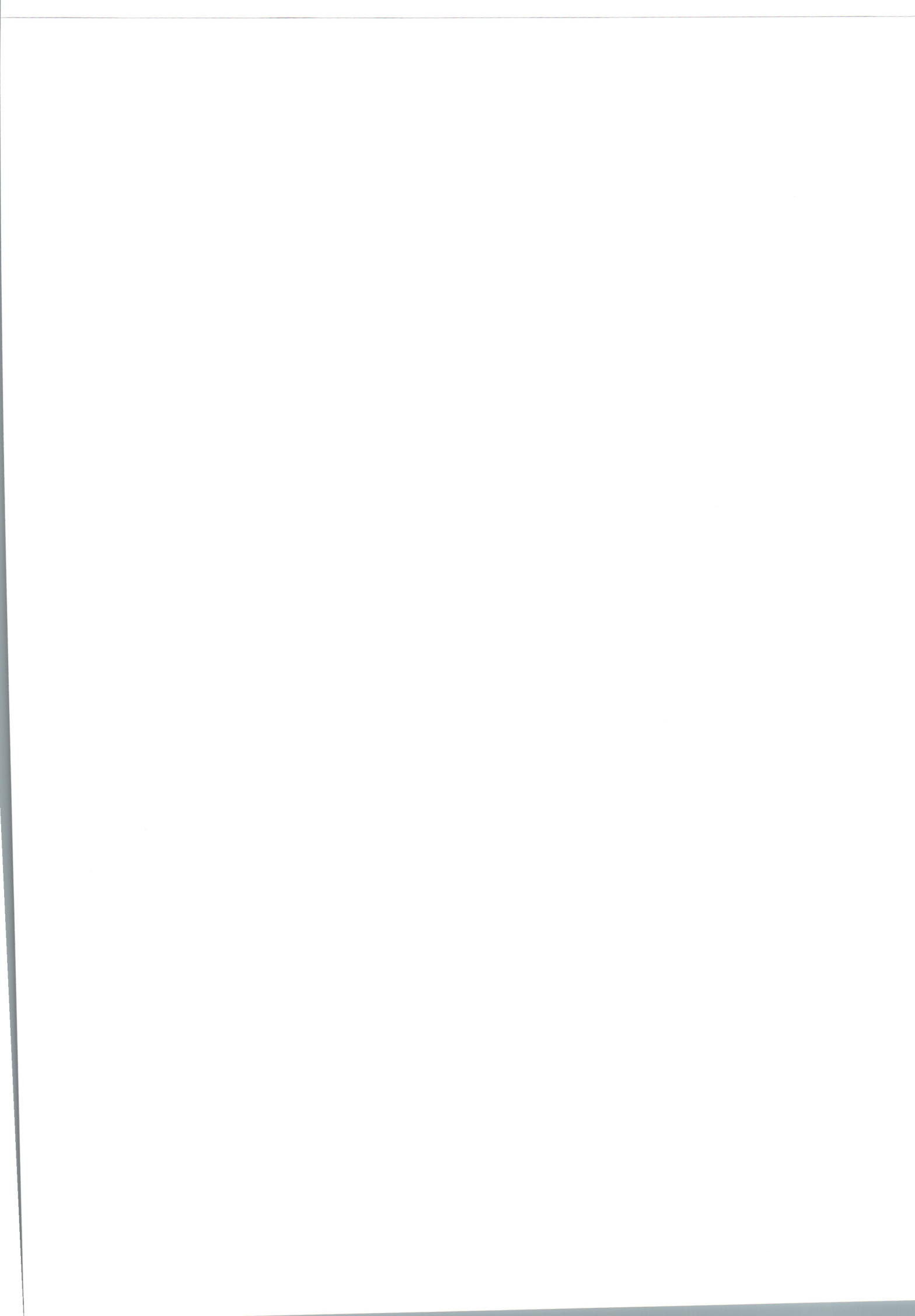
Elever som har diagnoser, är under utredning för neuropsykiatrisk funktionsnedsättning respektive är aktuella för utredning.

	Redan diagnostiserade	Under utredning	Aktuella för utredning	Elever med NPF, samt där klara indikationer finns
Lå 19/20	24 elever	13 elever	3 elever	40
Lå 20/21	36 elever	17 elever	3 elever	64
Förändring från lå 19/20 till lå 20/21	50 %	31 %	0 %	60 %

Elevhälsans insatser för specifika elever

Årskurs	Läsåret 19/20	Läsåret 20/21 (Uppdaterat 210531)
Förskoleklass	17 elever	12 elever
År 1	11	32
År 2	16	24
År 3	23	22
År 4	24	24
År 5	26	28
År 6	27	26
Orion	6	5
Totalt:	150 elever (42%)	173 elever (44%)

Elever med åtgärdsprogram	Antal elever	Procent	Riksnitt för grundskolan
Lå 19/20	37	10,3	5,53
Lå 20/21 (31 maj, 2021)	41	10,5	5,8 procent ³

Hembergsskolan

Hur många assistenter har ni (personal som är anställda för en eller flera elever/barn)?

En Assistent, 80% anställd för framförallt en elev

Hur många specialpedagoger (inte speciallärare) har ni? (i tjänster)

100% Specialpedagog

Vilka ingår i er elevhälsa? (profession och tjänstgöringsgrad)

100% Kurator

75% SSK

50% SYV

100% Spec.pedagog

Hur är era/er särskilda undervisningsgrupp formad med personal och profession?

Vi har en särskild undervisningsgrupp, där det jobbar 100% mentor. Sedan finns 100% Speciallärare.

Vi har även en STudieverkstad där det jobbar 200% speciallärare, dessa finns för skolans samtliga elever med behov av särskilt stöd.

Finns det andra funktioner hos er som jobbar specifikt med målgruppen "i behov av stöd"? (Trygghetsteam?) Antal tjänster?

Hembergsskolan har tre årskurs mentorer, 300% samt en Trygghetsvård 100% Dessa finns för samtliga elever och inte bara för elever i behov av stöd.

Hur många tjänster har ni i "Nollan", vilka arbetstider?

Hembergsskolan har en extratjänst i "Nollan" som arbetar mellan 12.30-16.00 (Studerar på fm)

Finns det anställningar som betalas av statsbidrag eller andra former av bidrag i personal som jobbar med målgruppen?

Ja vi har en studiehandledare med nystartsjobs-anställning med modersmål arabiska.

Malgomajskolan

Hur många assistenter har ni (personal som är anställda för en eller flera elever/barn)?

En lärarassistent som jobbar mot 4-5 elever i samma klass. Avlastar lärare i kontakt med VH och EHT, SOC, Habilitering m.m (i stället för elevassistenter som vi hade förr, en / elev)

Hur många specialpedagoger har ni?

En specialpedagog, 100%.

Vilka ingår i er elevhälsa?

Kurator, 75%

Spec.ped 100%

Skolsköterska 80%

Hur är era/er särskilda undervisningsgrupp formad med personal och profession?

Dels har vi stödundervisning i åk1 och åk2 med behöriga lärare, dels har vi förlängda kurser för de elever som inte hunnit färdigt i kurserna matematik och engelska.

Vilken organisation har ni i gymnasieskolan?

Gymnasieskolan har lagts ner men vi har en elev kvar som går sista året. Lärartjänster ca 0,7 med undervisning och hantering av praktikplats.

Hur är introduktionsprogrammen organiserade?

Vi har ca två introduktionsplatser per yrkesprogram. De eleverna läser i matematik-grund eller engelska-grund innan de blir behöriga, men läser yrkesämnen med nationella klassen. Vi har också yrkesintroduktion fordon som syftar till att få eleverna anställningsbara, ej gymnasieexamen. Dessa elever går 2-3 år med tyngdpunkt på praktik i åk3.

Hur är första rummet organiserat?

1,75% tjänst som arbetar med hämtning, uppstart av dagen, social träning, aktiviteter och studiebesök, värdegrund, friskvård, praktikplatser m.m. Vi har 0,6 tjänst som undervisar i svenska, engelska, matematik.

Hur många tjänster har ni i cafeterian på M1, vilka arbetstider?

Vi har en tjänst 100% i Te-C. Arbetstid 07.30- 16.00. Vid tider då det är högre tryck, en halvtimme/timme på morgonen så kommer en personalresurs in en stund. Och sen resursen av ordinarie personal för den lagstadgade lunchen, 30 min.

Finns det anställningar som betalas av statsbidrag eller andra former av bidrag i personal som jobbar med målgruppen?

Lärarassistenten 100% kommer ca 1/3 betalas av hemkommunen (Åsele)

Första rummet

Årtal	Antal elever Vma /Dorotea/Åsele			Hur många som hämtas dagligen	Resultat	Anställd personal
20/21	10	0	1	5	11 elever läser vidare på gym? 1 elev till annan myndighet	1,75
19/20	10	1	3	4	10 elever läser vidare på gym 2 elever till annan myndighet 2 elever till annan kommun	1,75
18/19	15	0	0	5	7 elever läser vidare på gym 3 elever kvar i individuellt val 1 elev till folkhögskola 2 elever till KAA 1 elev till förvärvsarbete 1 elev flyttat till annan ort	1,75
17/18	13	0	0	3	6 elever läser vidare på gym 1 elev till folkhögskola 2 elever till olika yrkesutbildningar 2 elever kvar i individuellt val 1 avhopp 1 flyttat till annan ort	

Resurser kopplade till framtagna processplan, mål och indikatorer.

När	Vad	Kostnad	Finansiering
Hösten 2021	Påbörja jobbet med befintlig personal	0	Befintlig personal inom ram
Hösten 2021	Framtagande av Processplan, mål och indikatorer, annonsering.	0	Befintlig personal inom ram
2022	Anställa personal enligt behovsanalysen, arbete utifrån processplan, mål och indikatorer, Uppföljning hösten 2022	1,5 miljoner	Projektmedel ur likviditeten
2023	Arbete utifrån processplan, mål, indikatorer och resultat av utvärdering hösten 2022 Uppföljning hösten 2023	1,5 miljoner	Inarbetas i budget 2023

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden

PROTOKOLL
2019-09-18

22

Mats Öhrn
Gunilla Westergren
Susanna Rolfsdotter

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2021-09-08		
Dnr.		

Sn § 77
Au § 156
Sn § 66
Sn § 37
Sn § 21
Au § 14
Sn § 103

Dnr 2017/218 734

Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

Sn 2017-12-06

I samband med behandling av ärendet om budget och ekonomisk uppföljning år 2017 tar ordförande Annika Wibrell upp frågan om att ge förvaltningen ett utredningsuppdrag avseende inrättande av en gruppbostad i syfte att minska LSS-kostnaderna.

Förvaltningschef Roland Bång redovisar behov av att konsekvensutreda alla boendeformer för personer under 65 år.

SOCIALNÄMNDEN BESLUTAR

att uppdra till förvaltningschefen utreda boende enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år.

Au 2019-01-16

Förvaltningen redovisar hitintills genomförd beredning av behovet av ett boende med särskild service för vuxna enligt Socialtjänstlagen.

För flera brukare som är i behov av omfattande stöd, omsorg och omvårdnad är nuvarande verkställighetsinsats inom ram för äldreomsorgen inte tillräcklig utifrån individernas individuella och specifika behov, då dessa inte sammanfaller med dem hos målgruppen på ett särskilt boende för äldre. En annan verkställighetsform inom ram för ett boende med särskild service för vuxna enligt SoL bedöms kunna tillgodose individernas behov på ett betydligt bättre sätt.

Forts.

 Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden**PROTOKOLL**
2019-09-18

23

Sn § 77 (Forts.)

Au § 156 (Forts.)

Sn § 66 (Forts.)

Sn § 37 (Forts.)

Sn § 21 (Forts.)

Au § 14 (Forts.)

Dnr 2017/218 734

Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

Förvaltningen redovisar ett möjligt alternativ till att tillskapa ett sådant boende, centralt beläget på Vilhelmina tätort. Avsedda lokaler i VIBO:s regi blir tillgängliga 1 februari, varför ett avtal om nyttjande av lokalen omedelbart behöver prövas.

Förvaltningen föreslår att arbetsutskottet tar ställning till alternativet i stort, och uppdrar till förvaltningen att slutföra beredningen till nämndens sammanträde i februari.

ARBETSUTSKOTTET BESLUTAR

att notera föredragningen,

att uppdra till ordförande och förvaltningschefen att teckna ett kort hyresavtal med VIBO för aktuell lokal för möjliggörandet av fortsatt utredning.

att uppdra till förvaltningschefen att färdigställa beredningen till nämndens sammanträde den 6 februari.

Sn 2019-02-06

Förvaltningschefen och vård- och omsorgschefen föredrar gemensamt genomförd beredning och upprättat yttrande. Beredningen föreslår att socialnämnden fattar följande beslut:

Att med stöd i förvaltningens utredning godkänna etablerandet av en bostad med särskild service för vuxna enligt SoL, med tre platser i lägenhet på Volgsjövägen 24.

Forts.

Justering (sign)**Utdragsbestyrkande**

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden**PROTOKOLL**
2019-09-18

24

Sn § 77 (Forts.)

Au § 156 (Forts.)

Sn § 66 (Forts.)

Sn § 37 (Forts.)

Sn § 21 (Forts.)

Dnr 2017/218 734

Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

Att avtal tecknas med VIBO avseende aktuella lokaler, med möjligheten till en uppsägning motsvarande 3 månader.

Utöver detta hemställer socialförvaltningen att socialnämnden politiskt prövar de olika alternativen till finansiering av eventuell ny verksamhet.

Ordförande Rickard Norberg begär ajournering av sammanträdet för överläggningar.

Sammanträdet ajourneras kl. 15.34 och återupptas kl. 15.40.

SOCIALNÄMNDEN BESLUTAR

att med stöd i förvaltningens utredning godkänna etablerandet av en provverksamhet i 6 månader avseende bostad med särskild service för vuxna enligt SoL, med tre platser i lägenhet på Volgsjövägen 24,

att avtal tecknas med VIBO avseende aktuella lokaler, med möjligheten till en uppsägning motsvarande 3 månader,

att uppdra till förvaltningschefen att konsekvensutreda alternativkostnaderna vid placering utifrån individprovningar i verksamhet utanför kommunens gränser,

att uppdra till förvaltningen att konsekvensutreda möjligheterna till en finansiering av verksamheten inom socialnämndens budgetram år 2019,

att kommunfullmäktige ska informeras om det aktuella läget och socialnämndens behov avseende målgruppen.

Forts.

Justering (sign)**Utdragsbestyrkande**

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden**PROTOKOLL**
2019-09-18

25

Sn § 77 (Forts.)

Au § 156 (Forts.)

Sn § 66 (Forts.)

Sn § 37 (Forts.)

Dnr 2017/218 734

Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

Sn 2019-03-20

Förvaltningen föredrar ärendet och redovisar genomförd beredning.

Socialnämnden konstaterar efter redovisning att en etablering av egen verksamhet för målgruppen i aktuella lokaler är att föredra framför fortsatt köp av tjänst, såväl ur individ- och brukarperspektivet som ur det ekonomiska perspektivet. Vidare konstaterar socialnämnden att möjligheten inte finns för att genom omfördelning prioritera och finansiera för denna verksamhet inom socialnämndens budgetram för 2019 eller 2020.

SOCIALNÄMNDEN BESLUTAR

att notera informationen,

att mot bakgrund av genomförd beredning föreslå kommunfullmäktige att ett boende med stöd i 7 kap § p 2 SoL för personer med psykiskt funktionshinder, 30 år och äldre, etableras på Volgsjövägen 24 med 3 boendeplatser.

att hos kommunfullmäktige anhålla om tilläggsanslag i 2019 års budget för finansiering av verksamheten innevarande år med motsvarande 6/12-delar av beräknad årskostnad = 1 700 tkr.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Forts.

Justering (sign)**Utdragsbestyrkande**

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden

PROTOKOLL
2019-09-18

26

Sn § 77 (Forts.)

Au § 156 (Forts.)

Sn § 66 (Forts.)

Dnr 2017/218 734

Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

Sn 2019-06-19

Kommunstyrelsen har 2019-05-28, § 136, beslutat att återremittera ärendet till socialnämnden för kompletterande beredning som även innefattar förslag till finansiering.

Förvaltningen redovisar uppsagda lokaler i Solsidan, Strandvägen 16, som ett alternativ till Volgsjövägen 24, bland annat mot bakgrund av att verksamheten ser ett utökat behov av boendeplatser.

Ordförande redovisar följande förslag till beslut:

Att socialnämnden förordar ny boendeform enligt Socialtjänstlagen i lokaler vid Strandvägen 16,

Att ge förvaltningschefen i uppdrag att bereda konsekvenserna avseende etablerandet av verksamhet, innefattande ekonomi, personalbemanning, kostnad per plats m m.

Att förordna 2 lägenheter på Strandvägen 16,

Att uppdra till förvaltningschefen att undersöka möjligheten att omfördela medel från köp av tjänst.

Efter avslutad överläggning finner ordförande att socialnämnden har beslutat enligt föreliggande förslag.

SOCIALNÄMNDEN BESLUTAR

att socialnämnden förordar ny boendeform enligt Socialtjänstlagen i lokaler vid Strandvägen 16,

att ge förvaltningschefen i uppdrag att bereda konsekvenserna avseende etablerandet av verksamhet, innefattande ekonomi, personalbemanning, kostnad per plats m m.

Forts.

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

Sn § 77 (Forts.)

Au § 156 (Forts.)

Sn § 66 (Forts.)

Dnr 2017/218 734

Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

att förorda 2 lägenheter på Strandvägen 16,

att uppdra till förvaltningschefen att undersöka möjligheten att omfördela medel från köp av tjänst.

Au 2019-08-28

Förvaltningen redovisar att behovet av platser har förändrats.

Ordförande föreslår arbetsutskottet besluta:

Att ge förvaltningschefen i uppdrag att bereda ärendet vidare till socialnämnden den 18 september 2019.

Efter avslutad överläggning finner ordförande att arbetsutskottet har beslutat bifalla ordförandens förslag.

ARBETSUTSKOTTET BESLUTAR

att ge förvaltningschefen i uppdrag att bereda ärendet vidare till socialnämnden den 18 september 2019.

Sn 2019-09-18

Förvaltningen lämnar information om att det i nuläget inte finns något behov av boendeplatser. Vidare noteras att avtal avseende lokaler på Strandvägen 16 B har tecknats med VIBO AB.

Forts.

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden

PROTOKOLL
2019-09-18

28

Sn § 77 (Forts.) Dnr 2017/218 734
Boendeformer enligt LSS och Socialtjänstlagen för personer under 65 år

Ordförande föreslår nämnden besluta:
Att avsluta ärendet på grund av att behovet inte längre finns för den planerade verksamheten.
Att säga upp hyreskontraktet för den planerade verksamheten på Strandvägen 16.

Efter avslutad överläggning finner ordförande att socialnämnden har beslutat bifalla ordförandens förslag.

SOCIALNÄMNDEN BESLUTAR

att avsluta ärendet på grund av att behovet inte längre finns för den planerade verksamheten.

att säga upp hyreskontraktet för den planerade verksamheten på Strandvägen 16.

Justering (sign)

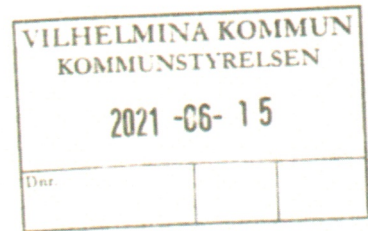
Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden

PROTOKOLL
2021-06-09

44

Kommunfullmäktige
Jan Lindberg
Susanna Rolfsdotter

Sn § 68 Dnr 2021/111 750
Övergripande handlingsprogram suicidprevention.

Sn 2021-06-09

Socialchef Jan Lindberg meddelar i skrivelse att Folkhälsomyndigheten beskriver suicid som "ett folkhälsoproblem som förutom förlust av människoliv leder till omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa hos anhöriga och andra berörda". De samordnar tillsammans med Socialstyrelsen en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicid, arbetet utförs tillsammans med 22 andra myndigheter och andra aktörer.

Det finns ett stort engagemang hos såväl politiker som tjänstemän gällande denna fråga i Vilhelmina. Vi kan alla konstatera att det är en svår men viktig fråga att hantera. Syftet med denna handlingsplan är att förebygga suicid och förbättra den psykiska hälsan i Vilhelmina kommun samt att öka kunskapen kring dessa frågor.

Socialchefen rekommenderar socialnämnden besluta:
Att rekommendera kommunfullmäktige anta denna handlingsplan som ett övergripande, handledande dokument.
Att uppdraga till samtliga förvaltningar att utarbeta egna riktlinjer utifrån verksamhet och förutsättningar.

Ordförande föreslår nämnden besluta:
Att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta denna handlingsplan som ett övergripande, handledande dokument.
Att föreslå kommunfullmäktige besluta att samtliga förvaltningar utarbetar egna riktlinjer utifrån verksamhet och förutsättningar.

Efter avslutad överläggning finner ordförande att socialnämnden har beslutat bifalla ordförandens förslag.

Forts.

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

VILHELMINA KOMMUN
Socialnämnden

PROTOKOLL
2021-06-09

45

Sn § 68 (Forts.) Dnr 2021 111 750
Övergripande handlingsprogram suicidprevention.

SOCIALNÄMNDEN BESLUTAR

att föreslå kommunfullmäktige besluta att anta denna handlingsplan som ett övergripande, handledande dokument.

att föreslå kommunfullmäktige besluta att samtliga förvaltningar utarbetar egna riktlinjer utifrån verksamhet och förutsättningar.

Justering (sign)

Utdragsbestyrkande

Vilhelmina kommun
Socialförvaltningen

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2021-06-15		
Dnr.		

2021-06-08

Rekommendation till beslut om övergripande handlingsprogram Suicidprevention

VILHELMINA KOMMUN Socialnämnden	
2021-06-08	
Dnr	Diariepl.b.
2021/11	150

Bakgrund

Folkhälsomyndigheten beskriver suicid som "ett folkhälsoproblem som förutom förlust av människoliv leder till omfattande psykiskt lidande och försämrad hälsa hos anhöriga och andra berörda". De samordnar tillsammans med Socialstyrelsen en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicid, arbetet utförs tillsammans med 22 andra myndigheter och andra aktörer.

Det finns ett stort engagemang hos såväl politiker som tjänstemän gällande denna fråga i Vilhelmina. Vi kan alla konstatera att det är en svår men viktig fråga att hantera. Syftet med denna handlingsplan är att förebygga suicid och förbättra den psykiska hälsan i Vilhelmina kommun samt att öka kunskapen kring dessa frågor.

Undertecknad rekommenderar Socialnämnden besluta

Att rekommendera kommunfullmäktige anta denna handlingsplan som ett övergripande, handledande dokument.

Att uppdra till samtliga förvaltningar att utarbeta egna riktlinjer utifrån verksamhet och förutsättningar.

VILHELMINA KOMMUN

Socialförvaltningen

Jan Lindberg

Socialchef

Källor:

Folkhälsomyndigheten (FHM) (suicidprevention.se (folkhalsomyndigheten.se))

Socialstyrelsen ([Ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention - Socialstyrelsen](#))

Besöksadress
Torget 6
912 81

Telefon
0940-140 00

E-post
Info@vilhelmina.se

VILHELMINA KOMMUN Socialnämnden	
2021 -06- 0 8	
Dnr 2021/111	Diariapl.b. 100

Övergripande handlingsprogram Suicidprevention

Fastställt:

Besöksadress

Postadress

Ortnamn

Telefon

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1 Syfte och mål med det Lokala Handlingsprogrammet.....	3
2. Bakgrund.....	3
2.1 Nationell lägesbeskrivning.....	3
2.2 Suicidprevention.....	4
2.3 Suicid som psykiskt olycksfall.....	5
3. Skyddsfaktorer.....	5
3.1 Definition av psykisk hälsa och psykisk ohälsa.....	5
4. Övergripande Nationella mål och strategier.....	6
4.1 Nationellt och Regionalt arbete mot suicid.....	6
4.2 Folkhälsomyndigheten (FoHM).....	7
4.3 Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP).....	7
4.4 Sveriges kommuner och regioner (SKR).....	7
5. Om du misstänker att någon har suicidtankar.....	7
5.1 Några användbara kontakter.....	8

1. Inledning

Det går inte att förutsäga vem som kommer att genomföra suicid(försök), men det behöver spridas kunskap kring hur risken för suicid(försök) kan minskas.

Suicid är ett allvarligt folkhälsoproblem som kräver att bli uppmärksammat. Den senaste forskningen har visat att suicidprevention måste omfatta åtgärder inom en rad fält, allt ifrån att skapa de bästa möjliga villkoren för barn och ungdomars uppväxtförhållanden till en effektiv behandling av psykisk ohälsa och förebyggande av miljörelaterade risker¹ för både barn, ungdomar och vuxna.

Det behövs både ett folkhälsovetenskapligt perspektiv, det vill säga att insatserna berör stora delar av befolkningen, samt ett perspektiv av individriktade insatser. Två perspektiv som kompletterar varandra.

I detta handlingsprogram används begreppet suicid (som betyder självdöd) och inte självmord. Detta begrepp har förordats av Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandestöd (SPES).

1.1 Syfte och mål med det Lokala Handlingsprogrammet

Syftet med handlingsprogrammet är att förebygga suicid och förbättra den psykiska hälsan i Vilhelmina Kommun samt att öka kunskapen gällande att undvika att suicid sker.

Målen för Vilhelmina kommuns suicidpreventiva arbetet är:

1. Att minska antalet suicid och suicidförsök
2. Höja kompetensen hos personal om suicid för all personal inom kommunen
3. Minska alkoholkonsumtion i befolkningen och i högriskgrupper för suicid
4. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid
5. Främja goda livchanser för mindre gynnade grupper

Vilhelminas lokala handlingsprogram för suicidprevention bygger på lokala förutsättningar och behov. Uppföljningen sker inom ramen för kommunens ordinarie förvaltningsområden.

2. Bakgrund

2.1 Nationell lägesbeskrivning

Varje år väljer ca 1 500 personer i Sverige att avsluta sitt liv. Det är fem gånger fler än de som dör i trafiken. I Sverige förekommer enstaka suicid per år bland

¹ Rapport 2007:11 Förslag till nationellt program för suicidprevention – befolkningsinriktade strategier och åtgärdsförslag

barn under 15 år, ca 3-6 barn per år om man räknar in osäkra suicid. Suicid är den vanligaste dödsorsaken bland män i åldrarna 15-44 år och den näst vanligaste efter cancer bland kvinnor i motsvarande ålder.

Andra överrepresenterade grupper i Sverige är HBTQ-personer och utlandsfödda.

Suicid är den huvudsakliga orsaken till för tidig död bland personer med psykiska problem och en fjärdedel av alla suicid sker bland äldre över 65 år. Bakom varje person som fullbordar suicid ligger det ca 20 allvarliga suicidförsök. I Sverige har det totala antalet suicid minskat med ca 20 procent under de senaste 15 åren.

Samtidigt som andel personer som tar sitt liv minskar, så finns tecken på att den psykiska ohälsan ökar. Ungdomar är en riskgrupp gällande suicidförsök. Flickor i åldersgrupp 15-24 år är överrepresenterade i förhållande till pojkar.

2.2 Suicidprevention

Det finns flera suicidpreventiva insatser som fungerar. Exempel på detta är begränsning av tillgången av medel och metoder för suicidförsök, att behandla depression med effektiva läkemedel och att erbjuda psykoterapi. Andra insatser som visat sig vara effektiva är att säkerställa vårdkedjan för patienter med suicidalt beteende samt suicidpreventiva åtgärder i stadsmiljön. Skolbaserade preventionsprogram har visat sig fungera väl för att förebygga suicidförsök och suicidtankar hos unga.

Suicidprevention kan delas in i olika nivåer:

- Universell suicidprevention riktar sig till hela befolkningen för att öka kunskapen om psykisk ohälsa och suicidalitet. Det är viktigt att exempelvis införa åtgärder för att minska alkoholkonsumtion samt upplysa om risker med användning av droger och destruktivt leverne samt motarbeta mobbning och skolk i skolan.
- Selektiv suicidprevention riktar sig till högriskgrupper såsom personer med psykiska sjukdomar, missbruk, allvarliga kroppssjukdomar och plötsliga livskriser. Insatser i syfte att exempelvis stärka människors förmåga att hantera livskriser är betydelsefullt.
- Indikativ suicidprevention vänder sig till högriskgrupper t.ex. personer som försökt att ta sitt liv. Insatser som tidig upptäckt, diagnosticering och behandling är centralt men även åtgärder för att minska sociala och psykologiska problem. Uppföljning av personer som försökt ta sitt liv är mycket viktigt för att minska risken för fullbordade suicid.

2.3 Suicid som psykiskt olycksfall

Det suicidpreventiva arbetet kan underlättas om suicid ses som en olycka då det blir mer tydligt vilka insatser som behöver genomföras. Olyckor inträffar som en följd av omständigheter och situationer som var för sig inte behöver leda till en olycka. Ett systematiskt suicidpreventivt arbete innebär att det görs analyser av de omständigheter som kan ha påverkat händelseförloppet före, under och efter att suicid eller suicidförsöket har ägt rum.

Om suicid betraktas som olycksfall innebär det också att det arbetsrättsligt finns ett ansvar att förebygga och förhindra dessa.

I Lagen om skydd mot olyckor (LSO), kap 3 1§ och 3§, står det att kommuner ska ha ett förebyggande arbete och en handlingsplan även för andra olyckor än bränder.

3. Skyddsfaktorer

Det varierar vad som gör att risken att begå suicid minskar. Nedan nämns några exempel på skyddsfaktorer:

- ett gott stöd i parrelationen, familjen eller hos andra närstående
- förmåga att skapa och vidmakthålla nära relationer
- personliga värderingar som religiös tro och motstånd mot suicidhandlingar
- rädsla för kroppslig skada vid suicidhandling
- förmåga att uthärda psykisk smärta
- omsorg om barn, familjemedlemmar eller andra
- undanröja medel i hemmiljön för att kunna begå suicid, t.ex. knivar, läkemedel etc.
- kunskap om hur man hanterar svårigheter och tunga tankar och känslor

3.1 Definition av psykisk hälsa och psykisk ohälsa

Hälsa är enligt WHO:s definition "ett fullständigt tillstånd av fysisk, psykisk och socialt välmående, inte endast en frånvaro av sjukdom", och psykisk hälsa är en integrerad del av denna definition². Den psykiska hälsan definieras här som ett tillstånd av mentalt välbefinnande där varje individ kan förverkliga de egna möjligheterna, klara av vanliga påfrestningar, arbeta produktivt och bidra till det samhälle han eller hon lever i.

Psykisk hälsa påverkas av många olika faktorer, och speciellt av dessa fyra:

1. Socialt stöd
2. Resurser från samhället
3. Personliga erfarenheter
4. Kulturförankrade värderingar

² World Health Organisation, 2008

Främjande av psykisk hälsa kan beskrivas som processen att uppmuntra individen att ta kontroll över och förbättra sin psykiska hälsa.

Psykisk ohälsa är ett brett begrepp som innefattar allt från lättare psykiska besvär och depression till psykiska sjukdomar och andra allvarliga psykiska diagnoser.

Lättare psykisk ohälsa kan handla om huvudvärk, ängslan, oro eller ångest, nedstämdhet, trötthet, stress, sömnbesvär m.m. De psykiska besvären, som till exempel oro och nedstämdhet, kan dock vara normala reaktioner på en påfrestande livssituation och är ofta övergående. Det är viktigt att inte sjukdomsförklara det som är normala reaktioner i livet, samtidigt som tidig identifiering av psykiatriska tillstånd kan påverka prognosen positivt.

En svårare form av psykisk ohälsa är depression. Depression drabbar en stor del av befolkningen i olika grad och kan ofta kopplas till suicidförsök och suicid.

Psykisk ohälsa är en faktor som starkt påverkar risken för suicid, och därför också den viktigaste bestämningsfaktorn för möjligheterna att minska suicidförekomsten.

4. Övergripande Nationella mål och strategier

4.1 Nationellt och Regionalt arbete mot suicid

Regeringens satsningar mot suicid har ökat de senaste åren. Riksdagen beslutade 2008 om ett nationellt handlingsprogram för suicidprevention. Programmets vision är att ingen människa ska hamna i en sådan utsatt situation att suicid ses som den enda utvägen. Arbetet fokuserar på att skapa stödjande och mindre riskutsatta miljöer, att öka människors medvetenhet om suicidproblematiken och att ta bort tabun kring suicid. Regeringens nationella handlingsplan har nio strategiska målområden. Dessa är:

1. Främja goda livchanser för mindre gynnade grupper
2. Minska alkoholkonsumtion i befolkningen och i högriskgrupper för suicid
3. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid
4. Se suicid som psykologiska misstag
5. Förbättra medicinska, psykologiska och psykosociala insatser
6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid
7. Höj kompetens hos personal och andra nyckelpersoner inom vård och omsorg
8. Genomför händelseanalyser efter suicid
9. Stöd frivilligorganisationer

4.2 Folkhälsomyndigheten (FoHM)

FoHM fick år 2015 uppdraget att samordna arbetet med suicidprevention på nationell nivå. Uppdraget fokuserar på att det förebyggande arbetet ska bedrivas enligt bästa tillgängliga kunskap genom ett behovsanpassat och ändamålsenligt kunskapsstödande arbete. Inom regeringsuppdraget ansvarar FoHM bland annat för att stärka kunskapsuppbyggnad och framtagande av ny kunskap samt publicera årliga rapporter om utvecklingen på området.

4.3 Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP)

NASP är sedan 1995 statens expertorgan för suicidprevention. NASP inordnades i Karolinska Institutet 1 oktober 2007 och är sedan dess en nationell expertfunktion i suicidprevention. NASP ska medverka till att:

- Varaktigt minska antalet suicid och suicidförsök
- Undanröja omständigheter som kan leda till att barn och unga tar sitt liv
- Tidigt upptäcka och bryta negativa trender av suicid och suicidförsök hos utsatta grupper
- Öka kunskapsnivån om suicid samt att stödja personer med suicidtankar och anhöriga till personer som försökt eller har begått suicid.

4.4 Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) har en överenskommelse om arbetet mot psykisk ohälsa. Syftet med överenskommelsen är att fortsätta skapa förutsättningar för ett långsiktigt arbete på området psykisk hälsa med ett gemensamt ansvarstagande från berörda aktörer.

5. Om du misstänker att någon har suicidtankar

- Försök bevara ditt eget lugn, men ta din oro på allvar och vidta åtgärder.
- Samtala med personen. Uttryck din oro. Ge konkreta exempel på varför du är orolig.
- Var inte rädd för att våga fråga.
- Lyssna. Behåll ögonkontakt. Var inte rädd för att säga "fel".
- Fråga om din vän har suicidtankar. Fråga om konkreta planer, t ex val av metod eller tidpunkt.
- Förmedla hopp. Betona att det går att få hjälp och att saker och ting kommer att bli bättre.
- Lova inte något som kan riskera hens liv – som t ex att inte kontakta sjukvården.
- Om möjligt – lämna inte personen ensam.
- Ta hjälp av andra närstående samt av vården. Försök inte lösa en livshotande situation ensam. Ring 112 om det behövs.
- Boka in fler träffar

- Lämna information, exempelvis telefonnummer, om vart hen kan vända sig vid behov av stöd

Det lönar sig att ingripa och försvåra genomförande av suicid!

Kom ihåg!

- Akut situation! Ring 112!
- Våga fråga
- Suicid kan gå att förhindra – även om personen tidigare har gjort flera försök.

5.1 Några användbara kontakter

Alla som kommer i kontakt med riskgrupper kan öka tillgänglighet till självhjälp genom att informera och berätta om:

- 177, Sjukvårdsrådgivningen
- Riksförbundet för SuicidPrevention och Efterlevandes StödSPES telefonjour:
020-18 18 00
Alla dagar 19.00 – 22.00.
Kontakt: info@spes.se
- Mind, För Psykisk Hälsa
<https://mind.se/>
- Barnens Rätt i Samhället, BRIS
<https://bris.se>
- SuicidZero
Telefontid helgfri vardag kl. 09.00-17.00
Telefon: 010-200 80 12
kontakt@suicidezero.se

Ort				
Vilhelmina	FAX	Direkt nr	Via växel	Telefontid
Vårdcentral	0940-107 31	0940-155 01	090-785 91 25	
Läkarsekreterare		0940-155 18		
Läkarsekreterare		0940-155 26		
Ungdomshälsan			090 785 91 25	08.00-17.00
Öppen Psykiatri	0940-10940		090-785 93 19	
Reception		0950-396 46		
Lycksele				
Vuxen psykiatri		Direktnr	Via växel	Telefontid
Reception			090 785 93 19	08.00-16.00
Verksamhetschef Psykiatri		072-505 82 60		
Chef psykiatri Inlandet		072-723 97 12		
BUP			090-785 93 93	08.30-09.30, 13.00-14.00
Ungdomsmottagning			070 333 01 77	08.00-16.00
Umeå				
Psykiatrisk klinik			090 785 00 00	

Ångestmottagning			090 785 93 60	08.00-17.00
Affektiv Mottagning			090 785 93 60	08.00-17.00
Psykosmottagning			090 785 93 62	08.00-14.00
BUP			090 785 93 93	08.30-09.30 13.00-14.00
Unga Vuxna Mottagning			090 785 93 61	08.00-14.00
Skellefteå				
Psykiatrisk mottagning 2			090 785 93 94	08.00-14.00
Psykiatrisk jour- och bedömningsenhet		0910 77 19 19	090 785 93 94	
Psykiatrisk Klinik			090 785 93 94	08.00-16.00
BUP			090 785 93 93	08.00-17.00

Vilhelmina kommun
Socialförvaltningen

VILHELMINA KOMMUN Socialnämnden	
2021-04-28	
Dnr	Diariep.b.

2021-04-28

Rekommendation till beslut om systemledning och framtidsbild för Nära vård 2030 i Västerbotten

Från Samråd vård och omsorg, det politiska samverkansorganet mellan länets 15 kommuner och Region Västerbotten för vård och omsorg, har Vilhelmina kommun mottagit en rekommendation till beslut gällande systemledning och framtidsbild för Nära vård 2030 i Västerbotten.

Bakgrund

Omställningen till Nära vård är påbörjad i länets tre närsjukvårdsområden i samverkan med kommunerna. En av de viktigaste framgångsfaktorerna i omställningen till Nära vård är samspelet mellan regioner och kommuner, där både ledande förtroendevalda och ledande tjänstepersoner är delaktiga. För att möta dessa utmaningar har de förtroendevalda i samverkansforumet Samråd vård och omsorg fattat beslut om en gemensam framtidsbild och en gemensam systemledning för Nära Vård i Västerbotten. Samråd vård och omsorg skickar nu rekommendationen för beslut till Region Västerbotten och länets 15 kommuner.

Samråd vård och omsorg beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2021 att rekommendera Region Västerbotten och de 15 kommunerna i Västerbotten besluta:

- Att Samråd vård och omsorg och Länsamverkansgruppen utgör systemledning för Nära vård i Västerbotten.
- Att fastställa Framtidsbild Nära vård 2030

Undertecknad rekommenderar Socialnämnden att föreslå kommunfullmäktiga besluta

Att Samråd vård och omsorg och Länsamverkansgruppen utgör systemledning för Nära vård i Västerbotten.

Att fastställa Framtidsbild Nära vård 2030

VILHELMINA KOMMUN

Socialförvaltningen

Jan Lindberg

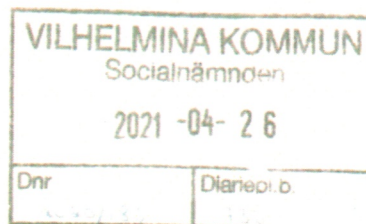
Socialchef

Besöksadress
Torget 6
912 81

Telefon
0940-140 00

E-post
Info@vilhelmina.se

Samråd vård och omsorg
2021-03-19

Rekommendation till beslut om systemledning och framtidsbild för Nära vård 2030 i Västerbotten

På uppdrag av Samråd vård och omsorg, det politiska samverkansorganet mellan länets 15 kommuner och Region Västerbotten för vård och omsorg, skickas rekommendation till beslut gällande systemledning och framtidsbild för Nära vård 2030 i Västerbotten.

**Återkoppling av fattat beslut skickas senast 2021-09-30 till
katarina.a.lindahl@regionvasterbotten.se**

Bakgrund

Omställningen till Nära vård är påbörjad i länets tre närsjukvårdsområden i samverkan med kommunerna. En av de viktigaste framgångsfaktorerna i omställningen till Nära vård är samspelet mellan regioner och kommuner, där både ledande förtroendevalda och ledande tjänstepersoner är delaktiga. För att möta dessa utmaningar har de förtroendevalda i samverkansforumet Samråd vård och omsorg fattat beslut om en gemensam framtidsbild och en gemensam systemledning för Nära Vård i Västerbotten. Samråd vård och omsorg skickar nu rekommendationen för beslut till Region Västerbotten och länets 15 kommuner.

Samråd vård och omsorg beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2021 att rekommendera Region Västerbotten och de 15 kommunerna i Västerbotten besluta:

- Att Samråd vård och omsorg och Länssamverkansgruppen utgör systemledning för Nära vård i Västerbotten.
- Att fastställa Framtidsbild Nära vård 2030

Vid frågor, vänligen kontakta regionala samverkanskoordinatorer:

katarina.a.lindahl@regionvasterbotten.se eller britta.edstrom@regionvasterbotten.se

På uppdrag av Samråd vård och omsorg

Katarina Lindahl och Britta Edström

Regionala samverkanskoordinatorer

Samråd vård och omsorg
2021-03-19

VILHELMINA KOMMUN Socialnämnden	
2021-04-26	
Dnr	Diariepl.b.

Systemledning och framtidsbild för Nära vård 2030 i Västerbotten

Bakgrund

Den nya regionala samverkanstrukturen för vård och omsorg började gälla den 1 september 2020. Samtliga Länets 15 kommuner och Region Västerbotten ingår och innehåller såväl grupperingar av tjänstepersoner som förtroendevalda. På lokal nivå finns samverkansöverenskommelser och arenor där representanter från olika huvudmän möts.

Under hösten har de olika grupperna i den regionala samverkanstrukturen formerat sig, arbetat vidare med pågående ärenden samt bedrivit utvecklingsarbete. Ett första ledningsseminarium har hållits där samtliga grupper deltog, för att lägga grunden för en gemensam framtidsbild och sätta riktningen framåt.

Riksdagen fattade beslut i november 2020 om en primärvårdsreform - inriktningen för en nära och tillgänglig vård. Målet med omställningen är att hälso- och sjukvården bör ställa om så att primärvården är navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Hälso- och sjukvården bör vara utformad så att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Målet bör också vara att patienten är delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser och att en effektivare användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska kunna uppnås.

Omställningen till Nära vård är påbörjad i länets tre närsjukvårdsområden i samverkan med kommunerna. En av de viktigaste framgångsfaktorerna i omställningen till Nära vård är samspelet mellan regioner och kommuner, där både ledande förtroendevalda och ledande tjänstepersoner är delaktiga. Både kommuner och regioner har komplexa uppdrag i sig, och det kommunala självstyret gör att de har stor rådighet över hur uppdragen utformas och vilka beslut som fattas. För att möta dessa utmaningar har de förtroendevalda i samverkansforumet Samråd vård och omsorg fattat beslut om en gemensam framtidsbild och en gemensam systemledning för Nära Vård i Västerbotten. Systemledningens uppgift är att på en övergripande nivå ansvara för hela systemets resultat och utveckling, kartlägga och peka ut riktningen och gemensamma målsättningar, följa upp och utvärdera samt reflektera för att förfina mål och uppföljning.

Samråd vård och omsorg beslutade vid sitt sammanträde den 19 mars 2021 att rekommendera Region Västerbotten och de 15 kommunerna i Västerbotten besluta:

- Att Samråd vård och omsorg och Länsamverkansgruppen utgör systemledning för Nära vård i Västerbotten.
- Att fastställa Framtidsbild Nära vård 2030

Samråd vård och omsorg
2021-03-19

Bilaga: Framtidsbild Nära Vård 2030

VILHELMINA KOMMUN Socialnämnden	
2021-04-26	
Dnr	Dianepl.b

Layout är under bearbetning och kan komma att förändras, men textinnehållet är det som beslutats.

Framtidsbild Nära vård 2030
Hälsa, vård och omsorg - med dig, nära dig

Trygghet

Tillgänglighet

Tillsammans

I västerbottnings skor 2030

"Som västerbottning har jag tillgång till vård, omsorg och stöd på ett enkelt sätt, oavsett vem jag är eller var i länet jag bor."

"Jag har förutsättningar att leva ett gott liv med bibehållen hälsa och självständighet, och när jag behöver vård eller stöd får jag snabbt rätt hjälp."

"Jag blir sedd och hörd och är samskapande i det som rör min hälsa."

"Jag möter möjliggörare."

"Jag upplever inga gränser mellan dem som utför tjänsterna. Mina kontakter präglas av samspel, medmänsklighet, tillit och engagemang."

Vad är trygghet?

Jag känner mig trygg med att jag enkelt får hjälp och stöd när jag behöver och får förutsättningar att klara mig själv. Jag och alla parter samarbetar, vilket skapar kontinuitet och trygghet för mig. Jag får ett gott bemötande och upplever engagemang i det vi gör tillsammans.

Vad innebär tillgänglighet?

Jag vet vem jag ska kontakta, eller får hjälp att ta den kontakt som behövs. Jag blir inte hänvisad runt och jag kan välja mellan olika kontaktvägar beroende på vad som passar mig. Jag kan ha möten digitalt när det går och fysiskt när det krävs. För mig är vården en jämlik tjänst som är proaktiv och hälsofrämjande.

Hur gör vi det tillsammans?

Jag möts av människor som är intresserade av mig som person. Utifrån mina behov skapar vi tillsammans bra förutsättningar för min hälsa. Jag märker aldrig av gränserna mellan olika aktörer eftersom samverkan och kommunikation fungerar bra.

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2021 -06- 0 1		
Dnr		

Slutrapport – lokalberedning

Slutrapport Lokalberedning Kommunfullmäktige

Slutrapport – lokalberedning

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Sammanfattning	3
Bakgrund	4
Syfte	5
Metod	6
Resultat	7
Diskussion	9

Slutrapport – lokalberedning

Sammanfattning

Lokalberedningen har träffats vid 8 tillfällen för att diskutera de av fullmäktige framtagna direktiven, bilaga 1, protokoll. Lokalberedningen lämnade en delrapport till kommunfullmäktige i december 2018 enligt direktiv P8 och kommunfullmäktige beslutade 20181210 att återremittera ärendet för yttrande från utbildningsnämnden. Senare beslutade kommunfullmäktige 20190225 att återigen återremittera ärendet för analys av beredningsdirektiven 1, 2 samt att ta punkt 6 under beaktande.

Det har också gjorts studiebesök vid samtliga byggnader/enheter som omfattas av denna lokalberedning samt att rektorer för de olika byggnaderna varit med i processen.

Det har konstaterats stora behov men av olika art vid de enheter som besökts. Det är ur ett arbetsmiljöperspektiv stora problem med byggnad M 3 vid Malgomajskolan men också i Nästansjö skola vad gäller personalutrymme.

I Malgovik skola finns problematiken med en byggnad, Gläntan, som rör sig hela tiden, där dörrar kapas för att kunna stängas och där betongplattan och huset separerades så att värmesystemet tappades och nya radiatorer var tvungna att sättas in. Det var en gång i tiden baracker som flyttades och byggdes om.

Volgsjö skola är trångbodda sedan många år. Det är idag stora behov av mindre lokaler, grupperum, så att undervisning kan ske anpassat efter de elever som har de behoven. Dessutom har en fritidsavdelning, fd Kittelä, som tidigare fanns på skogsbackens område flyttats till Volgsjö skolas område.

Beredningen har gett tjänstemännen ett flertal uppdrag efter varje träff och det har förändrat kostnadsberäkningarna så att en ombyggnad av Nästansjö skola blir betydligt billigare samt att en ny lösning för Malgovik finns där kostnaderna minskat betydligt.

En del av beredningsdirektiven redovisas i bilaga 2, statistiska underlag.

Fortfarande finns inga lösningar för Volgsjö skola eller Malgomajskolans byggnad M 3!

Slutrapport – lokalberedning

Bakgrund

Utbildningsnämnden har sedan år 2016 behandlat olika ärenden om lokalbehov. I kommunens organisation så hanteras alla fastighetsärenden och lokalbehov, av kommunstyrelsen. Därav har utbildningsnämnden lämnat över lokalbehovsärende för beslut till kommunstyrelsen.

Vid en presidieöverläggning med kommunstyrelsens arbetsutskott, 2017-12-04, så uppdrogs till utbildningsnämnden att till 2018-02-05 inlämna en processplan vad gäller lokalbehoven och föreslå en tidsplan för beslut. Detta förändrades vid ett senare tillfälle, ks au 2018-01-16, till att bli en fullmäktigeberedning omkring skolans lokalbehov som beslutades vid fullmäktige 2018-06-25 § 77.

Kommunfullmäktige beslutade 180625 § 77 att anta justerade beredningsdirektiv enligt följande:

P1 Grundskolans elevutveckling ska bedömas i ett tioårigt perspektiv.

P2 Beredningen ska vidare bedöma utvecklingen av de gymnasieprogram som för närvarande omfattas av gymnasieskolans verksamhet. Tillströmningen av elever till de olika programmen ska analyseras och bedömas av beredningen. Ett aktivt samråd ska ske med kommunerna i Region 10-området om önskade och behövliga utbildningar i ett flerårigt perspektiv.

P3 Till följd av den analys som därigenom presenteras, lämna förslag på nödvändiga investeringar i lokaler och andra resurser och därvidlag också föreslå lämplig tidplan för hur föreslagna investeringar kan genomföras. Beredningen ska starta med en översyn av skolans lokaler på tätorten. Under oktober 2018 ska beredningen inleda en analys av upprustningsåtgärder av byskolorna.

P4 Samtliga förslag som beredningen lämnar, ska åtföljas av i vart fall indikativa uppgifter om investeringarnas storlek samt därav följande driftskostnader.

P5 Antalet ledamöter i beredningen förslås till sju med ersättare från vardera partigruppen. Två ledamöter föreslås från Kommunstyrelsen med Kommunstyrelsens ordförande som ordförande i beredningen och fem ledamöter från Utbildningsnämnden.

P6 Beredningen har därutöver möjlighet att behandla uppkommande frågor som har relevans till uppdraget.

P7 Nödvändiga sekretariatsresurser ska ställas till förfogande både från Kommunstyrelsen och Utbildningsnämnden.

P8 Beredningens förslag ska lämnas till Kommunfullmäktige senast under december månad 2018.

P9 För särskilda insatser i fråga om analyser och konsultationer anvisa 100 000 kr ur det egna kapitalet.

Slutrapport – lokalberedning

Syfte

Att utreda utbildningsnämndens lokalbehov ur ett längre och mer hållbart perspektiv.

Slutrapport – lokalberedning

Metod

Lokalberedningen har träffats vid 8 tillfällen för att diskutera de av fullmäktige framtagna direktiven. Vid första träffen var rektorerna inbjudna från de enheter som berördes.

Vid två av dessa träffar har det gjorts studiebesök vid Malgovik, Nästansjö och Volgsjö skola, Malgomajskolans byggnad M3 och M4 samt de lokaler som idag hyrs av DIÖS för en del av fordonsprogrammet.

Utöver det så har träffarna präglats av att diskussionerna varit många i de olika direktiven. Det har utifrån direktiv 6 om att kunna behandla uppkommande frågor som har relevans till uppdraget blivit diskussioner bland annat om gymnasieskolans programutbud och att kunna flytta vissa årskurser från de närmaste byskolorna in till Vilhelmina och Volgsjö skola.

Dessutom så har beredningen behandlat ett uppdrag om att se över intresset att barn/elever från Vilhelmina tätort flyttar över till Malgovik eller Nästansjö skolor om Vilhelmina kommun anordnar skolskjutsar. Detta har också behandlats av kommunfullmäktige 180507 § 33 under allmänhetens frågestund där föräldrar ställt frågan till kommunfullmäktige om barn som tillhör Vilhelmina tätorts upptagningsområde kan erbjudas skolskjuts för att ges möjlighet att gå i en byskola tex Malgovik eller Nästansjö. En enkätundersökning gick ut till alla föräldrar till barn i tätortens förskolor och upp till år 5 vid Volgsjö skola, bilaga 3.

Vid varje träff har det getts uppdrag till tjänstemännen att bereda olika frågor som har redovisats vid nästa tillfälle.

Slutrapport – lokalberedning

Resultat

Ser man på antalet födda i Vilhelmina kommun i ett tioårigt perspektiv så ser det ut att minska något. Om vi tar en serie om 5 år så har det, 2009-2013, fötts 342 barn medan det, 2014-2018, fötts 294 barn. Vi kan utifrån de fakta vi har inte säga var i kommunen dessa barn finns men en beräkning sedan tidigare gör gällande att ca 70-75% finns i närområdet till Vilhelmina tätort och övriga 25-30% finns i andra delar av kommunen.

När man då tittar på statistiska centralbyråns, SCB, prognosmetod och gör en basprognos så får man en framtidsbild till år 2036 som säger att det finns variationer i antalet i de olika åldersgrupperna men att antalet barn/ungdomar i åldern 0-19 år kommer att minska med ca 100 st från idag till 2026 men sedan kommer det i stort sett vara konstant från 2026 till 2036.

Det finns variabler som inte går att lägga in i beräkningarna såsom in- och utflyttning samt mottagande av flyktingar men statistiskt så har det inte skilt sig så väldigt mycket på hur många som flyttat in till kommunen och de som flyttat från kommunen varje år. Utbildningsnämnden följer den utvecklingen varje år och det presenteras i den omvärldsanalys som tas fram under hösten och utgör en del av underlagsfasen i verksamhets- och ekonomistyrningsprocessen.

Det går inte att säga något om var minskningen sker men fortfarande så är den inte så stor att det kan vara underlag för att minska antalet avdelningar, klasser eller skolor i förskolan eller grundskolan.

Malgomajskolan har 8 nationella program, 4 introduktionsprogram och gymnasiesärskola. Det program som finns i M 3:s lokaler är fordonsprogram. För att kunna attrahera elever som finns i vår kommun samt de närliggande så behövs en bra mix av studie- och yrkesförberedande program. Idag finns det samhälls-, natur- och teknikprogrammet som är studieförberedande och el och energi-, vård och omsorg-, fordon och transport-, restaurang och livsmedel- och handel och administrationsprogrammet som yrkesförberedande program.

När vi ser tillbaka på en 5 årsperiod så har Malgomajskolan ökat sitt elevantal från 333 elever år 2014 till idag 370 elever och med en topp 2017 på över 400 elever. En stor del av 2017 års antal elever var mot bakgrund av den flyktingmottagning som skett av framförallt ensamkommande ungdomar men det har skett en ökning av egna elever från kommunen också.

Tillströmningen av elever till de olika programmen varierar över år och program. Fordon och Transport tillhör de program som fyller alla platser och oftast finns det en liten kö till det.

När vi då ser framåt och tar med underlag från Åsele och Dorotea kommuner så har vi en elevunderlagsprognos som med dagens programutbud ligger ganska konstant, totalt ca 350 elever/år.

Utbildningsnämnden har i sitt arbete med budget 2020 behandlat ett ärende om nedläggning av 2 program och öppning av ett nytt program, naturbruk, men tog beslut om att fortsätta med samma programutbud som tidigare. Varje elev boende i Vilhelmina kommun som väljer att gå

Slutrapport – lokalberedning

gymnasieskola i en annan kommun kostar idag 120-200 000 kr per läsår i interkommunal eleversättning, IKE.

I region 10 så finns det 5 kommuner med gymnasieskola och 5 kommuner som är utan. Det har sedan 2003 försvunnit ungefär hälften av elevantalet men det är i stort sett samma programutbud kvar.

Kostnaderna för IKE i dessa gymnasieskolor har ökat och alla kommuner som inte har en egen gymnasieskola har börjat undersöka om deras elever kan gå i andra gymnasieskolor med lägre IKE, tex Östersund, Ö-vik, Umeå eller Skellefteå. Än så länge är det varje enskild elev som bestämmer var den vill gå en gymnasieskola men det är alarmerande att kommunerna ser över detta.

Det här har nu gjort att arbetet har intensifierats med att hitta nya gemensamma lösningar för gymnasieskolorna och R 10:s styrelse har uppdragit till skolcheferna att bereda fram ett förslag till ett gemensamt kommunalförbund att presentera för styrelsen den 27/9.

Volgsjö skola leasar idag 3 st "modulhus" för att kunna bedriva verksamhet. I ett av dem finns en fritidsavdelning och i de andra så är det 3 skolklasser. Dessa kostar 1 200 000 kr/år exklusive värme, el och städ.

Vid Nästansjö skola så har nytt förslag till ombyggnation för att lösa arbetsmiljöproblemet med lärarrum beretts och ny kostnad beräknad till ca 200 000 kr.

Vid Malgovik skola så har nytt förslag till förändring beretts och det är att flytta slöjdsalen till en del av Gläntan och göra nytt klassrum med tillhörande grupprum av slöjdsalen. Det skulle kunna skapa möjligheter till nya indelningar av klasserna och minska personalkostnaderna motsvarande 1 tjänst. Kostnad för ombyggnationerna kalkyleras till 1 000 000 kr.

Slutrapport – lokalberedning

Diskussion

Utbildningsnämnden har behandlat lokalärenden som gäller Nästansjö, Malgovik och Volgsjö skola samt Malgomajskolans byggnad M3 och lämnat över dessa till kommunstyrelsen för beslut. Ett flertal överläggningar har skett sedan 2016 i dessa ärenden. Under tiden har Vilhelmina kommun leasat moduler för Volgsjö skola och förhyrt externa lokaler för delar av Malgomajskolans fordonsprogram.

I de faktaunderlag som redovisas i bilaga 1, som är beredningar som uppdragits till tjänstemännen under träffarna i lokalberedningen, så finns de ekonomiska förutsättningarna för alla dessa lokalärenden.

I bilaga 2 redovisas de statistiska underlag som legat till grund för rapporten

Bilaga 3 behandlar den undersökning som gjordes om intresse fanns för att skjutas skolbarn från tätorten till Malgovik/Nästansjö ifa skolskjuts erbjöds.

Lokalberedningen vill lämna följande rekommendationer till kommunfullmäktige;

- 1) Att notera slutrapporten
- 2) Att anslå 300 000 kr för arbetsmiljöåtgärder vid Nästansjö skola
- 3) Att anslå 3 000 000 kr för projektering och ombyggnation av Volgsjö skola
- 4) Att uppdra till kommunstyrelsen att hitta alternativ lokal till Malgomajskolan M3
- 5) Att uppdra till kommunstyrelsen att göra en helhetsöversyn av fö- år 6 i Malgovik
- 6) Att entlediga ordinarie ledamöter och ersättare i lokalberedningen

Annika Andersson (C)	Magnus Johansson (S)	Viveka Abramsson (S)
Katharina Hahlin (M)	Rune Andersson (V)	Anna-Leena Danielsson (Pa)
Jonny Kärkkäinen (KD)	Niklas Andersson (C) (ersatte Katharina Hahlin efter 20181101)	